مشخصات لایحه

عنوان:

لایحه بازچرخانی آب و مدیریت پایدار منابع آب غیرشرب شهر تهران

۱۴۰۴

مشخصات لایحه

خلاصه مشخصات لایحه:

۱- عنوان لایحه: بازچرخانی آب و مدیریت پایدار منابع آب غیرشرب شهر تهران

۲- حوزه پیشنهاد دهنده: معاونت خدمات شهری و محیط زیست موضوع نامه شماره ۶۴۹۹۰۹ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۸

۳- **گزارش توجیهی مطابق با بخشنامه ۵۸۷۸۲۳ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۸:** ■ دارد □ ندارد

۴- الزام قانونی/ اسناد فرادست/مصوبه شورای اسلامی شهر:

- مصوبه "الزام شهرداری تهران به ارائه لایحه برنامه عملیاتی احیا و مدیریت بازچرخانی آب" ابلاغی به شماره ۱۶۰/۳۰۰۷/۱۶۹۸۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۳
- مصوبه "ساماندهی قنوات شهر تهران" ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۴۳۳/۳۶۶۴ مورخ ۱۳۸۹/۰۳/۱۸
- حکم ۵۱ مصوبه "برنامه چهارم تحول و پیشرفت شهر تهران بر مبنای تحقق عدالت شهری (۱۴۰۴-۱۴۰۱)" ابلاغی به شماره ۱۶۰/۳۰۳۰/۲۶۰۷۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۳

۵- **مفاد لایحه با قوانین و مقررات فرادست:** □ مغایرت دارد ■ مغایرت ندارد

۶- جلسه کارگروه تخصصی بررسی لوایح و طرح ها:

موضوع در هشتصد و یازدهمین جلسه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۵ کارگروه بررسی و مورد تایید قرار گرفت.

مشخصات لایحه

«لایحه بازچرخانی آب و مدیریت پایدار منابع آب غیرشرب شهر تهران »

مقدمه

با هدف بازچرخانی و استفاده مجدد از فاضلاب تصفیه‌شده و روان‌آب‌های آلوده شهری، کاهش برداشت از منابع آب زیرزمینی، تقویت آبخوان تهران، افزایش سطح آب زیرزمینی، جلوگیری از فرونشست زمین و توسعه پایدار فضای سبز و عدالت محیط‌زیستی منطبق با اکوسیستم تهران، انجام مطالعات و طراحی تفصیلی، تأمین نیاز آبی غیرشرب شهر تهران و احداث و بهره‌برداری شبکه آبرسانی و توزیع از منابع آبی موجود و قابل دسترس برای فضای سبز و دیگر مصارف از جمله تأمین آب خودروهای آتش‌نشانی و با عنایت به مصوبه "الزام شهرداری تهران به ارائه لایحه برنامه عملیاتی احیا و مدیریت بازچرخانی آب" ابلاغی به شماره ۱۶۰/۳۰۰۷/۱۶۹۸۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۳ شورای اسلامی شهر تهران و در اجرای ماده یکم(۱) مصوبه "ساماندهی قنوات شهر تهران" ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۴۳۳/۳۶۶۴ مورخ ۱۳۸۹/۰۳/۱۸ و همچنین حکم ۵۱ مصوبه "برنامه چهارم تحول و پیشرفت شهر تهران بر مبنای تحقق عدالت شهری (۱۴۰۴-۱۴۰۱)" ابلاغی به شماره ۱۶۰/۳۰۳۰/۲۶۰۷۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۳ و بند (۲۳) ماده (۱۰۷) "قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران و دهیاران مصوب سال ۱۳۷۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی، شهرداری تهران مکلف است برابر مفاد این مصوبه اقدام نماید.

ماده ۱ – تعاریف

۱. **فاضلاب خام:** هر نوع ماده زائد مایع حاصل از فعالیت‌های شهری و صنعتی بدون طی مراحل تصفیه.

۲. **فاضلاب خانگی / شهری:** مواد زائد مایع ناشی از فعالیت‌های عادی شهرها و روستاها.

۳. **فاضلاب صنعتی:** مواد زائد مایع ناشی از فعالیت واحدهای صنعتی.

۴. **آب غیرشرب:** آبی که ویژگی‌های فیزیکی، شیمیایی یا میکروبیولوژیکی آن با استانداردهای آب آشامیدنی مطابقت ندارد و بنابراین برای مصرف خوراکی (نوشیدن و پخت‌وپز) ایمن نیست.

۵. **آب خام:** آب غیرشرب مورد استفاده برای مصارف شهری که نیازمند تصفیه اولیه نیست.

۶. **روان‌آب:** آب‌های آلوده جاری در انهار، کانال‌ها و مسیل‌های شهر تهران ناشی از ورود آلاینده‌های غیرمجاز به محیط شهری هستند و بطور مستقیم از منابع فاضلاب شهری یا صنعتی حاصل نمی‌شوند.

۷. **فاضلاب تصفیه‌شده یا پساب قابل استفاده:** فاضلاب های تصفیه شده شهری و صنعتی که مطابق استانداردهای ملی (نشریه‌های ۵۳۵ و ۲۱۸۷۶) قابلیت استفاده در فضای سبز و بوستان ها را داشته باشد.

مشخصات لایحه

۸. **تصفیه‌خانه احیای آب:** تصفیه‌خانه‌هایی که پساب خروجی آن با ارتقاء فرآیندها، فاقد ریسک سلامت و زیست محیطی بوده و برای مصارف مختلف غیرشرب قابل استفاده است.

۹. **آبیاری تحت فشار:** مجموعه روش‌های آبیاری (قطره‌ای، بارانی، زیرسطحی) که به منظور افزایش راندمان آبیاری، انتقال و توزیع استفاده می‌شود.

۱۰. **هوشمندسازی:** تعیین و مانیتورینگ نیاز آبی گیاه و خودکارسازی شبکه‌های آبیاری، چاه‌ها و مخازن.

۱۱. **بازچرخانی:** فرآیند مدیریت یکپارچه فاضلاب از جمع‌آوری، تصفیه، احیا تا استفاده مجدد در مصارف غیرشرب شهری بدون ایجاد ریسک برای سلامت و محیط‌زیست.

۱۲. **ارزش‌گذاری خدمات اکوسیستمی:** تعیین ارزش اقتصادی خدماتی که فضای سبز به جامعه ارائه می‌دهد، مانند جذب آلاینده‌ها، تعدیل دما و افزایش رطوبت.

۱۳. **کمیته آب شهرداری تهران:** کمیته راهبردی و سیاست‌گذار برای منابع آب غیرشرب شهر تهران که مطابق ماده ۷ همین لایحه در معاونت خدمات شهری و محیط‌زیست شهرداری تهران تشکیل خواهد شد.

ماده ۲ – برنامه‌ریزی و تأمین آب خام

سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهرداری تهران موظف است با انجام مطالعات مرحله اول و دوم و طراحی تفصیلی، آب خام مورد نیاز فضای سبز را در افق سال ۱۴۱۰ تعیین نماید.

این برنامه شامل موارد زیر می‌باشد:

- نیاز آبی کوتاه‌مدت با توجه به مساحت فعلی فضای سبز و اراضی جنگل‌کاری
- نیاز آبی بلندمدت با استناد به طرح‌های توسعه فضای سبز شهری

تبصره: شهرداری تهران ضمن همکاری با وزارت نیرو در قالب تفاهم‌نامه‌های مشترک، نسبت به بررسی اولیه و شناسایی لازم در خصوص ظرفیت‌ها، پتانسیل‌های بالقوه و بالفعل تامین آب در قالب برگزاری جلسات و نشست‌های کارشناسی و در نهایت صدور مجوز تخصیص آب برای فضای سبز شهر تهران اقدامات لازم را به عمل آورد.

ماده ۳ – برنامه‌ریزی عملیاتی و اهداف کمی

۱. شهرداری تهران موظف است طی شش سال پس از ابلاغ این مصوبه، با اجرای ایستگاه پمپاژ، مخازن ذخیره نگهداشت آب، تأسیسات مربوطه و شبکه انتقال از تصفیه‌خانه‌های شرکت آب و فاضلاب به سطوح فضای سبز قابل آبیاری با پساب تصفیه شده، میزان استفاده از پساب تصفیه شده از این محل را به سالانه ۱۴۵ میلیون متر مکعب برساند، به شکلی

مشخصات لایحه

که منبع تامین آب کمربند سبز پیرامون شهر تهران و بخش قابل توجهی از بوستان های جنگلی، معابر، لچکی، رفیوژهای قابل آبیاری با پساب تصفیه شده و ... از این محل باشد.

تبصره یکم (۱)- در راستای ماده (۲۲) "قانون هوای پاک" مصوب سال ۱۳۹۶، شهرداری تهران مکلف است پیگیری‌های لازم را از وزارت نیرو در خصوص تحویل پساب با کیفیت مناسب آبیاری فضای سبز (درون شهری و برون شهری) بر اساس نشریه‌های شماره ۲۱۸۷۶ و ۵۳۵ سازمان برنامه و بودجه کشور، در محل مصرف فضای سبز و طبق قیمت مصوب شورای اسلامی شهر تهران انجام دهد.

تبصره دوم (۲)- شرکت آب و فاضلاب موظف است کیفیت پساب تحویلی را به صورت روزانه کنترل و گزارش آن را به شهرداری ارسال نماید. شهرداری نیز موظف است به صورت دوره‌ای آزمایش‌های مستقل انجام دهد و در صورت افت کیفیت، موضوع را به شورای اسلامی شهر تهران گزارش دهد.

تبصره سوم (۳)- شهرداری تهران موظف است طی یک برنامه عملیاتی، حداکثر یک سال پس از تصویب مصوبه، نقشه‌های ریسک سلامت و ریسک‌های محیط‌زیستی استفاده از پساب تصفیه شده به منظور استفاده‌های مختلف آبیاری فضای سبز و جنگل‌کاری‌های حاشیه شهر و داخل شهر، مصارف آتش‌نشانی، استفاده در پارک‌ها و دریاچه‌های شهری و دیگر مصارف مورد نیاز خود را تهیه نماید. پس از تهیه نقشه‌های ریسک در خصوص ایجاد تصفیه‌خانه‌های احیای آب با اولویت ارتقای سیستم تصفیه‌خانه‌های فاضلاب موجود و بعد از تأیید و تصویب در کمیته آب شهرداری تهران تصمیم گیری خواهد شد.

تبصره چهارم (۴)- شهرداری تهران و شرکت آب و فاضلاب استان تهران موظفند ظرف مدت شش ماه نسبت به ارائه مدل مالی و مشخص کردن محل دقیق تصفیه‌خانه‌های جدیدالاحداث اقدام نمایند.

۲. سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران موظف است نسبت به برنامه‌ریزی همه جانبه به منظور بهره‌برداری از پساب تصفیه شده به میزان سالانه ۱۴۵ میلیون مترمکعب در افق سال ۱۴۱۰ اقدام نماید و پس از دریافت پساب به میزان یاد شده، میزان برداشت از چاه‌ها را به نحوی کاهش دهد که بهره‌برداری از آن‌ها حداکثر به مقدار ۸۰ میلیون مترمکعب در سال برسد.

تبصره پنجم (۵)- سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران می‌بایست متناسب با پساب تحویلی توسط شرکت آب و فاضلاب و همچنین اجرای ماده سوم مصوبه، نسبت به کاهش برداشت از آب چاه‌ها اقدام نماید.

تبصره ششم (۶)- برنامه زمان‌بندی بهره‌برداری از پساب تصفیه شده طبق میزان مصوب، منوط به تحویل پساب از سوی وزارت نیرو خواهد بود.

۳. شهرداری تهران موظف است طبق یک برنامه‌ریزی مشخص و تا افق ۱۴۱۰، با اجرای تصفیه‌خانه‌های محلی بر روی روان‌آب‌ها، کانال‌های هدایت آب‌های سطحی و رود دره‌ها؛ میزان بهره‌برداری از این محل را حداقل به سالانه ۳۰ میلیون متر مکعب برساند.

۴. شهرداری تهران موظف است نسبت به شناسایی و بهره‌برداری از تصفیه‌خانه‌های مجتمع‌های مسکونی، پساب حاصل از شستشوی فیلترهای تصفیه‌خانه‌های آب شرب و پساب تصفیه شده تولیدی مازاد بر استفاده صنایع و مجتمع‌های بزرگ، ضمن اطمینان از کیفیت پساب، اقدام و به صورت سالانه گزارش میزان بهره‌برداری از این محل را به شورای اسلامی شهر تهران ارسال نماید.

ماده ٤- مدل مالی و ارزش‌گذاری اکوسیستمی

۱. شهرداری تهران مجاز به استفاده از پساب تحویلی با کیفیت مناسب به صورت رایگان می‌باشد و در صورت هرگونه توافق بر روی نرخ پساب با وزارت نیرو، مراتب جهت تصویب به شورای اسلامی شهر تهران ارجاع گردد.

تبصره- دریافت فاضلاب خام جهت استفاده در تصفیه‌خانه‌های شهرداری تهران طبق قانون هوای پاک، به صورت رایگان انجام می‌شود.

۲. شهرداری تهران موظف است ظرف یک سال، نسبت به ارزش‌گذاری خدمات عمومی و زیست‌محیطی فضای سبز شهر تهران اقدام و آن را به شورای اقتصاد کشور جهت تصویب ارائه نماید.

ماده ٥- فناوری و هوشمندسازی

۱. سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران موظف است تا افق ۱۴۱۰، نسبت به تکمیل شبکه‌های هوشمند آبیاری تحت فشار در بوستان‌ها و فضای سبز جنگلی اقدام نماید.

۲. سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران موظف است ظرف مدت دو سال پس از ابلاغ مصوبه، نسبت به نصب کنتور حجمی چاه‌ها در بوستان‌ها و جنگل‌کاری‌ها و ایجاد سامانه مانیتورینگ تحویل حجمی آب به تانکرها اقدام نماید.

۳. سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران موظف است ظرف مدت دو سال پس از ابلاغ مصوبه، نسبت به نصب علمک برداشت آب در تصفیه‌خانه‌های فاضلاب اقدام نماید.

ماده ٦- مشوق‌ها و الزامات ساختمانی

۱. شهرداری تهران موظف است برای سازندگان و مالکان ساختمان‌هایی که ضوابط و الزامات بازچرخانی آب و بهره‌برداری از پساب و آب باران را رعایت می‌نمایند، با توجه به مصوبه "اصلاحیه مصوبه توسعه ساختمان سبز و معماری پایدار در شهر تهران" ابلاغی به شماره ۱۶۰/۴۲۶۲/۲۴۵۹۳ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۸، مشوق‌های لازم را در نظر بگیرد.

مشخصات لایحه

تبصره یکم (۱)- شهرداری تهران موظف است مطابق پیوست (۹) مبحث (۱۶) مقررات ملی ساختمان با عنوان "بازگردانی فاضلاب خاکستری" برای کلیه ساختمان‌های جدیدالاحداث شهرداری تهران، عملیات بازچرخانی فاضلاب خاکستری را اجرایی نماید.

۲. شهرداری تهران موظف است ظرف مدت یک سال پس از ابلاغ مصوبه، نسبت به اعطای مشوق‌های متناسب در هزینه‌های صدور پروانه ساخت به ساختمان‌های مجهز به سیستم بازچرخانی اقدام نماید.

۳. شهرداری تهران مکلف است با به کارگیری کلیه ظرفیت‌های درون شهرداری و با همکاری سایر ارگان‌های خارج از شهرداری، نسبت به اجرای راهکارهای کاهش مصرف آب اقدام نماید.

ماده٦- قنوات

شهرداری تهران موظف است به منظور استفاده بهینه از منابع آب قنات و چاه، برنامه شناسایی و مدیریت قنوات و نیز احیاء چاه‌ها و قنوات را تا افق ۱۴۱۰ اجرایی نماید.

ماده ۷- ساختارها و شرح وظایف

به منظور سیاست گذاری، خط مشی دهی، اجرا و نظارت بر فعالیت‌های مرتبط با مدیریت منابع آب غیرشرب شهر تهران، کمیته آب شهرداری تهران به شرح زیر تشکیل می شود:

الف) ترکیب اعضاء کمیته:

۱) معاون خدمات شهری و محیط زیست شهرداری تهران (رئیس کمیته)

۲) مدیر عامل سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران (دبیر کمیته)

۳) مدیر کل برنامه ریزی و سرمایه انسانی معاونت خدمات شهری و محیط زیست (عضو کمیته)

۴) مدیر کل محیط‌زیست و توسعه پایدار (عضو کمیته)

۵) رئیس کمیسیون سلامت، محیط‌زیست و خدمات شهری شورای اسلامی شهر تهران یا نماینده تام‌الاختیار ایشان با معرفی شورا (عضو ناظر کمیته)

اعضاء زیر به عنوان مدعو در این کمیته می‌باشند:

۱) معاونین شهردار تهران یا نماینده تام الاختیار آنان به فراخور موضوع

۲) مدیر کل حقوقی شهرداری تهران یا نماینده تام الاختیار به فراخور موضوع

۳) دو نفر از شهرداران مناطق یا نماینده تام الاختیار آنان به فراخور موضوع

۴) نمایندگان سایر نهادها و دستگاه‌های اجرایی به فراخور موضوع

مشخصات لایحه

ب) شرح وظایف کمیته آب شهرداری تهران به شرح ذیل می باشد:

- تدوین سیاست‌ها و برنامه‌ها درخصوص تأمین، انتقال و توزیع آب خام مورد نیاز فضای سبز شهر تهران
- سیاست‌گذاری و تعیین اولویت‌های اجرایی برای کلیه پروژه‌های مربوط به آب غیرشرب در شهرداری تهران شامل آب‌های سطحی، آب چاه‌ها و قنوات و پساب
- ایجاد هماهنگی و هم افزایی مابین حوزه‌های ذی‌ربط شهرداری تهران با موضوع آب و فاضلاب با سایر دستگاه‌های متولی در موضوع آب و فاضلاب در شهر تهران
- بهبود ساختار مدیریت آب در شهرداری تهران (ایجاد زیرساخت‌های لازم جهت مدیریت و تخصیص بهینه مصرف آب)
- سیاست‌گذاری در زمینه بازیافت، بازچرخانی آب و بهره‌برداری از آب‌های غیرمتعارف (در محدوده آب تحت اختیار شهرداری تهران)
- تعیین اولویت‌های اجرایی جهت ساماندهی و احیای قنوات شهر تهران
- تصویب دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های تهیه شده توسط کارگروه‌های فنی و اجرایی
- ابلاغ نظام‌نامه شناسایی نیاز آبی بوستان‌ها، خدمات شهری و سایر مصارف آب در شهر تهران که نیازمند آب شرب نمی‌باشند و پیش‌بینی تأمین نیازهای فوق (قنوات، آب‌های سطحی، چاه‌های غیرشرب، پساب تصفیه خانه‌ها یا سایر موارد) به تفکیک مصارف تا افق سال ۱۴۱۰
- تصویب طرح شبکه انتقال و توزیع آب خام با هدف آبرسانی به نقاط مصرف و جانمایی مخازن ذخیره و شبکه هیدرولیکی توزیع آب خام
- تعیین و تصویب راهکارهای عملیاتی جهت بهینه سازی مصرف آب در فضای سبز و سایر مصارف شهری و افزایش راندمان
- تصویب روش‌های راهبردی در جهت تدقیق و تطبیق مطالعات آب خام شهر تهران
- تصویب راهکارهای مدیریتی در جهت حفظ و توسعه پایدار منابع آب تحت اختیار شهرداری تهران
- سیاست‌گذاری در زمینه استقرار سیستم نرم افزار مدیریت یکپارچه منابع آب در اختیار شهرداری تهران
- سیاست گذاری و راهبری پرونده‌های حقوقی مربوط به دعاوی آب شهرداری تهران
- پیشنهاد و تنظیم بخشنامه‌های داخلی شهرداری تهران جهت حفظ حقوق شهر، شهرداری و شهروندان

مشخصات لایحه

- تعیین اولویت و تصویب اعتبارات کلیه پروژه‌های آبرسانی و آبیاری تحت فشار و تصفیه خانه‌های محلی در شهر تهران
- ایجاد هماهنگی درون سازمانی در شهرداری تهران جهت جلوگیری از موازی کاری و دوباره کاری در پروژه‌های مطالعاتی و اجرایی آب خام
- ایجاد هماهنگی برون سازمانی با سازمان‌ها و شرکت‌های متولی آب و فاضلاب شهر تهران
- تصویب دستورالعمل‌ها و شاخص‌های لازم در مورد استانداردهای زیست محیطی آب آبیاری فضای سبز و کنترل زیست محیطی در هنگام بهره برداری

تبصره یکم (۱)- کمیته آب شهرداری تهران در رأس ساختار و تشکیلات سیاست‌گذاری و اجرایی آب غیرشرب قرار دارد و پس از آن در سطح پایین‌تر دبیرخانه آن قرار دارد، که کارگروه‌های فنی و اجرایی تحت نظر دبیرخانه عمل می‌کنند.

تبصره دوم (۲)- کمیته می‌تواند از خبرگان و کارشناسان داخل و خارج شهرداری تهران حسب مورد جهت اخذ نظر کارشناسی و استماع نظرات و گزارش‌های ایشان دعوت به عمل آورد.

تبصره سوم (۳)- جلسات کمیته حداقل یک بار در هر فصل تشکیل می‌شود و تصمیمات آن پس از ابلاغ رئیس کمیته به واحدهای اجرایی مربوطه شهرداری، اجرایی می‌شود و کلیه واحدهای تابعه شهرداری تهران موظف به اجرایی نمودن آن می باشد.

تبصره چهارم (۴)- کمیته آب شهرداری تهران در راستای نیل به اهداف تعیین شده در این لایحه و وظایف معین در این ماده و نظارت بر اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های ابلاغی کمیته در سطح مناطق ۲۲ گانه، حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ مصوبه، اقدام به تشکیل کارگروه‌های فنی و اجرایی شامل منابع آب؛ شبکه‌های انتقال، مصارف، توزیع و بهره برداری؛ مالی و حقوقی نماید.

تبصره پنجم (۵)- شهرداری تهران موظف است با ارتقاء ساختار معاونت آب و انرژی سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران، نسبت به تشکیل دبیرخانه کمیته آب ذیل این معاونت اقدام نماید. همچنین به منظور ایجاد وحدت ساختاری در خصوص موضوعات آب و پساب، تغییر ساختاری در این سازمان به نحوی اجرا شود که تمامی واحدهای اجرایی در این خصوص در سطح شهرداری تهران، ذیل معاونت آب و انرژی سازمان بوستان‌ها منتقل و باز تعریف شوند.

تبصره ششم (۶)- شرح وظایف و شیوه‌نامه اجرایی کارگروه‌ها، طی برگزاری اولین جلسات رسمی کمیته تصویب و ابلاغ خواهد شد.

تبصره هفتم (۷)- کارگروه‌های فنی و اجرایی موظف هستند هر ماه حداقل یکبار جلسه برگزار کرده و صورتجلسه خود را برای دبیرخانه کمیته ارسال نمایند.

مشخصات لایحه

ماده۸- منابع مالی

شهرداری تهران موظف است هر ساله توسط معاونت خدمات شهری و محیط‌زیست در قالب برنامه و بودجه سالیانه، اعتبار مناسب در خصوص پیشبرد اهداف لایحه حاضر را در بودجه سالیانه پیش‌بینی و از طریق سلسله مراتب ذیربط برای تصویب به شورای اسلامی شهر تهران ارائه نماید.

ماده۹ – گزارش‌دهی و بازنگری

۱. شهرداری تهران موظف است، حداکثر هر سه سال یکبار نسبت به بازنگری مصوبه و تطابق آن با قوانین، شرایط و تجارب روز اقدام نماید.

۲. همچنین شهرداری تهران موظف است گزارش حسن اجرای این مصوبه را به تفکیک موارد و مصادیق مذکور در مصوبه در مقاطع یک ساله به شورای اسلامی شهر تهران ارائه نماید.

مشخصات لایحه

گزارش توجیهی

بخش اول: فنی

طرح جامع مدیریت آب غیر شرب شهر تهران در پاسخ به ضرورت‌های فزاینده فنی، قانونی و منابعی، به‌عنوان یکی از اجزای کلیدی مدیریت یکپارچه منابع آب شهری طراحی شده است. بر اساس ماده ۴۰ قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، استفاده از آب شرب برای آبیاری فضای سبز در کلیه اماکن دولتی و عمومی ممنوع می‌باشد و شهرداری باید نسبت به احداث شبکه‌های مستقل آبیاری فضای سبز و جداسازی آن از آب شرب و استفاده از پساب و سایر آبهای نامتعارف با رعایت حدود مجاز استاندارد و شاخص‌های زیست محیطی و سلامت اقدام نماید. در راستای تحقق این موضوع، شهرداری تهران طرح جامع آب فضای سبز شهر تهران (لایحه) را جهت تصویب در شورای شهر تهران در دست اقدام دارد که در این لایحه، شهرداری مطالعات و طراحی نیاز آب خام فضای سبز تحت پوشش خود را تا افق سال ۱۴۱۰ تعیین و با استفاده از منابع آب خام (چاه‌ها، قنوات، آبهای سطحی، پساب فاضلاب) نسبت به تامین آن اقدام خواهد کرد.

بخش دوم: حقوقی و قانونی

به استناد بند (الف) ماده واحده مصوبه "الزام شهرداری تهران به ارائه لایحه برنامه عملیاتی احیاء و مدیریت بازچرخانی آب" ابلاغی به شماره ۱۶۰/۳۰۰۷/۱۶۹۸۱مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۳ و نظر به "آئین‌نامه‌ی اجرایی مواد (۲) و (۳) قانون توسعه و بهینه‌سازی آب شرب شهری و روستایی مصوب سال۱۳۹۵ " و با هدف تامین آب پایدار برای فضای سبز و دیگر مصارف شهرداری اعم از آب آتش‌نشانی از طریق استفاده از پساب تصفیه شده‌ی فاضلاب و تصفیه ی روان آب‌های آلوده جاری در سطح شهر تهران این لایحه تدوین شده است.

بخش سوم: مالی و اقتصادی

فضای سبز در محدوده و حریم کلانشهر تهران به عنوان ریه های تنفسی شهر، علاوه بر عملکرد زیباسازی، اجتماعی و نیاز کالبدی شهر، بر روی تعدیل دما، افزایش رطوبت نسبی، لطافت هوا، کاهش آلودگی صوتی، افزایش نفوذ پذیری خاک، کاهش سطح ایستایی، مقابله با سیلاب، جذب گرد و غبار و ... موثر است. براساس بررسی ها و مطالعات صورت گرفته، ایجاد فضای سبز یکی از موثرترین روش‌ها در مبارزه با آلودگی هوا و مقابله با جزایر گرمایی است.

از سوی دیگر با توجه به منابع آبی محدود شهر تهران و وابستگی به سفره ی آب های زیر زمینی و مصارف متعدد آب در شرب، کشاورزی، صنایع و ... خطر فرونشست در شهر تهران با میزان بارش محدود سالانه رو به افزایش است.

هزینه ایجاد و نگهداری فضای سبز و ارزش اکولوژیک آن شامل نقش و کارکردی که هر یک از گونه‌های فضای سبز در شهر ایفا می‌کنند که براساس مصوبه" اخذ عوارض حفظ و گسترش فضای سبز مبتنی برارزش اکولوژیک درختان"-

مشخصات لایحه

ابلاغی ۱۶۰/۲۷۳۴/۲۵۳۷۳ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۴ با اصلاحات بعدی که با در نظر گرفتن برخی خدمات اکولوژیک هر درخت عوارض ناشی از قطع اشجار مورد محاسبه قرار گرفته است.

در صورت عدم تامین نیاز آبی درختان و گونه‌های موجود در فضای سبز ادامه حیات و ارائه خدمات آن به محیط شهری ممکن نخواهد بود، بنا براین با توجه به سهم بسیار کوچک هزینه تامین منابع آبی براساس لایحه مذکور در قیاس با ارزش آن، هزینه‌های متصور در لایحه توجیه پذیر می‌گردد.

اجرای این طرح علیرغم هزینه‌های آشکار اقتصادی که در بردارد، متضمن منافع اقتصادی و محیط‌زیستی زیاد است که آنها را سه بخش می‌توان بر شمرد: ۱. ارتقاء سطح بهداشت عمومی، ۲. توسعه کشاورزی و ۳. بهبود آبیاری اراضی زراعی جمع‌آوری و تصفیه بهداشتی فاضلاب، کیفیت منابع آب زیرزمینی را افزایش خواهد داد. با اجرای این طرح از ورود فاضلاب خام برای آبیاری مزارع سبزی و صیفی‌جات در جنوب تهران جلوگیری شده و آب از چرخه یک بار مصرف و مخرب به چندبار مصرف و سازنده تبدیل می‌شود. پساب تولیدی هم به آبخوان‌های اطراف تهران تزریق شده تا سفره آب‌های زیرزمینی تغذیه و از فرونشست زمین، جلوگیری شود.

بخش چهارم: توجیه زیست محیطی

اجرای طرح جامع تأمین آب غیر شرب با تأکید بر استفاده تلفیقی از منابع آب متعارف همچون آبهای زیرزمینی و روان آب‌های سطحی، با منابع آب غیرمتعارف نظیر پساب‌ها و روان آب‌های تصفیه‌شده، از منظر زیست‌محیطی یکی از مهم‌ترین اقدامات در جهت مدیریت پایدار منابع آب شهری به‌شمار می‌آید. استفاده از آب‌های آلوده در فضای سبز شهری می‌تواند باعث ایجاد مخاطرات زیست‌محیطی، به‌ویژه آلودگی‌های گسترده در سطح محیط پیرامونی شود و آسیب به سلامت عمومی و به خطر افتادن عملکرد مؤثر فضای سبز شهری را در پی داشته باشد. استفاده هدفمند از پساب‌های تصفیه‌شده در آبیاری فضای سبز، علاوه بر کاهش آلاینده‌های محیطی، پایداری عملکرد زیست‌محیطی و کاهش وابستگی به منابع آبی محدود را در پی دارد.

بخش پنجم: توجیه فرهنگی و اجتماعی

اجرای طرح تأمین آب غیرشرب با تأکید بر استفاده از پساب تصفیه‌شده، افزون بر منافع فنی و زیست‌محیطی، دارای ابعاد فرهنگی و اجتماعی مهمی نیز هست که در ارتقاء رفتارهای مسئولانه آبی در سطح شهر نقش‌آفرین خواهد بود. در شرایطی که کشور و به‌ویژه کلان‌شهر تهران با بحران فزاینده کم‌آبی مواجه است، بهره‌گیری از آب‌های بازیافتی در عرصه‌های غیرشرب مانند آبیاری فضای سبز، اقدامی آموزشی و الگوساز برای شهروندان به شمار می‌آید. این طرح به‌طور عملی نشان می‌دهد که چگونه می‌توان از منابع جایگزین به‌صورت علمی و ایمن استفاده کرد و در عین حال، کیفیت خدمات شهری را حفظ نمود. الگوسازی در سطح مدیریت شهری می‌تواند منجر به تغییر نگرش عمومی نسبت به ارزش آب، اصلاح الگوی مصرف و ترویج فرهنگ صرفه‌جویی شود؛ فرهنگی که بدون آن، هیچ راهکار پایداری برای مقابله با بحران آب امکان‌پذیر نخواهد بود.

تاريخ:1404/06/26
شماره:678850/10
پيوست:8

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقاي مهندس چمران
رئيس محترم شوراي اسلامي شهر تهران

موضوع:ارسال لايحه بازچرخاني آب و مديريت پايدار منابع آب غيرشرب شهر تهران

سلام عليكم

بااحترام، در اجراي مصوبه «**الزام شهرداري تهران به ارائه لايحه برنامه عملياتي احيا و مديريت بازچرخاني آب**» ابلاغي به شماره 160/3007/16981 مورخ 1401/08/23 و در اجراي ماده يكم(1) مصوبه «**ساماندهي قنوات شهر تهران**» ابلاغي به شماره 160/1433/3664 مورخ 1389/03/18 و همچنين حكم (51) مصوبه "برنامه چهارم تحول و پيشرفت شهر تهران بر مبناي تحقّق عدالت شهري (1404-1401)" ابلاغي به شماره 160/3030/26070 مورخ 1401/12/23، به پيوست **لايحه بازچرخاني آب و مديريت پايدار منابع آب غيرشرب شهر تهران** براي سير مراحل تصويب در شوراي اسلامي شهر تهران تقديم مي‌گردد.

علیرضا زاکانی

رونوشت: جناب آقاي باقري، معاون محترم برنامه ريزي توسعه سرمايه انساني و امور شورا
جناب آقاي گودرزي، معاون محترم خدمات شهري و محيط زيست

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

شماره : ----------
تاریخ : ----------
پیوست : ----------

تاریخ:1404/06/30
شماره:10999/160
پیوست:0

بسم الله الرحمن الرحيم

به: جناب آقاي محمد آخوندي رئيس محترم كميسيون برنامه و بودجه ـ جناب آقاي مهدي پيرهادي رئيس محترم كميسيون سلامت، محيط زيست و خدمات شهري ـ جناب آقاي مهدي عباسي رئيس محترم كميسيون شهرسازي و معماري

موضوع:ارجاع لايحه بازچرخاني آب و مديريت پايدار منابع آب غيرشرب شهر تهران

سلام عليكم؛

به پيوست تصوير لايحه شماره 10/678850 مورخ 1404/06/26 جناب آقاي عليرضا زاكاني شهردار محترم تهران در خصوص بازچرخاني آب و مديريت پايدار منابع آب غيرشرب شهر تهران را ايفاد مي‌نمايد.

لايحه مزبور به صورت عادي ارائه و به شماره 160/10751 مورخ 1404/06/26 در دبيرخانه شوراي اسلامي شهر تهران ثبت و در سيصد و سي و پنجمين جلسه رسمي شورا منعقده در تاريخ 1404/06/30 اعلام وصول شده است.

ضمن ارجاع لايحه مزبور به آن كميسيون ها به عنوان كميسيون مشترك سياسگزار است وفق مقررات موضوعه و بندهاي چهارم، پنجم و ششم ماده چهاردهم (14) آيين‌نامه اجرايي تشكيلات، انتخابات داخلي و امور مالي شوراهاي اسلامي شهرها مصوب 1378/1/11 هيأت وزيران و ماده يازدهم (11) و سيزدهم (13) دستورالعمل نحوه اداره جلسات، رأي‌گيري و بررسي پيشنهادهاي واصل شده به شورا مصوب 1392/2/19 شوراي عالي استان‌ها، گزارش نهايي آن كميسيون دال بر تأييد يا رد عين لايحه و يا انجام اصلاحات در متن آن را تا تاريخ 1404/07/30 به دفتر هيأت‌رئيسه و مصوبات شوراي اسلامي شهر تهران ارسال فرماييد تا متعاقباً در دستور كار صحن علني شورا قرار گيرد.

شايان ذكر است طرح و لايحه مشابه مذكور نيز قبلاً طي 160/17291 مورخ 1403/09/14 ارجاع شده است . /م 102ل/6

مهدی چمران
رئيس شوراي اسلامي شهر تهران

رونوشت: ـ جناب آقاي دكتر عليرضا زاكاني شهردار محترم تهران بازگشت به لايحه مزبور جهت استحضار و دستور هماهنگي .
ـ روساي محترم كميسيون‌هاي فرهنگي، اجتماعي؛ عمران و حمل و نقل؛ ؛ .نظارت و حقوقي با تصوير لايحه مزبور جهت استحضار و ارائه گزارش به كميسيون مشترك و دفتر هيأت‌رئيسه و مصوبات .
-رئيس محترم امور پژوهش هاي شوراي اسلامي شهر تهران جهت استحضار و اعلام نظر كارشناسي .
رئيس محترم كميته تنقيح مصوبات شوراي اسلامي شهر تهران جهت استحضار .
ـ دفتر هيأت‌رئيسه و مصوبات جهت پي‌گيري (102ل/6).